

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus sacerdotalis de sacrametis deq diuinis officiis: et eoru administratioibus

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 1508

De dicendis horis canonicis

[urn:nbn:de:bsz:31-306282](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-306282)

De dicendis

dere debem⁹ q̄ de latere xpi ma
ior q̄ntitas exiit sanguis q̄s aq̄
vr d̄r. i. c. iij. ibidē. Quarto caueat
ille qui sol⁹ est i ecclia ne pp̄t mis
sam peculiarē. i. puatā seu ex de
uotione celebrandā obmittat mis
sam de die. vr d̄r. i. c. q̄dā. d̄ cele.
mis. Sexto caueat ne legat mis
sam ad alicui⁹ petitiones pp̄t h
q̄ haberet bonas segetes. vel vr
sibi i hastiludio bene succederet
q̄ ista fm̄ Inno. reph̄dunt i. c.
quidā. de cel. mis. Multo fort⁹
aut̄ caueat ne legat missaz vr d̄s
aliq̄s p̄dat. q̄ tal̄ grauis peccat.
Et est deponēdus fm̄ Jo. an. in
ca. q̄dā. vbi sup̄ p̄ q̄ allegat. xvi
q̄. v. q̄cūq̄. Septimo caueat ne
nimis mane celebret. s. an̄ diē. q̄
fm̄ Tho. istud sac̄m̄ p̄inet ad
diē gr̄e sic d̄r apl̄s Ro. iij. Non
p̄cessit zc. Lōtra illos q̄ canunt.
Rozare ante diē. cū t̄n̄ in auroza
cātari dz. Erapit t̄n̄ n̄tiras xpi. i.
q̄ canit missa post mediā noctis.
q̄ fcar statū an̄ legē q̄ fuit i tene
bris. vr diē glo. de cele. mis. Uez
t̄n̄ ep̄is p̄cessum est. vr videt fm̄
Jo. an. q̄ sunt in via q̄ p̄nt matu
r⁹ q̄ alij audire. vr de pui. c. vlt.
lib. vj. Octauo caueat ne legat
q̄s missam nisi post matutinū p̄
mam zc. t̄rtiā. ideo ex q̄ hora ter
tia dz. passus z crucifixus ling
uis indeorum: videtur q̄ tūc est
hora conueniēs celebrandī: fm̄
doctores modernos.

De dicendis horis
canonicis.

Dortet sp̄

ozare. Luc. xvij. Sicut d̄r Dēnio de vzi
maria de p̄fectōe interioris hoī
nis li. ix. c. j. cuiuslibet iusti hoīs
sui cordisq̄ p̄fectio ad iugē z iuv
disruptā orōnis p̄seuerantiā ten
dit. Et quantū humane fragili
tati p̄cedit ad p̄tinuā tranq̄lita
tem mentis n̄t dz z ad ei⁹ p̄pe
tuam puritatē. p̄pter quā possi
dendā z omnē laborez corpis z
p̄ritionē sp̄s inde fesse q̄rimus
z iugit̄ exercem⁹. Et sicut ad oīo
nis p̄fectionē tēdit structura vir
tutū. sic nec ipe s̄tutes absq̄ oīo
nis iugitate z p̄seuerantiā p̄nt cō
pleri. Quocirca saluator n̄r nos
amonēs vr hanc p̄seuerantiā oīā
di teneam⁹ diē. Op̄ter sp̄ ozare.
Non est aut̄ intelligendū q̄ hō
sic q̄tidie debeat ozare vr n̄ doz
miat nec comedat. vel nec labo
ret. s̄ q̄ illat̄er sp̄ibz p̄gruis ozet
Un̄ lyra d̄r sup̄ Luca sup̄ loco
ip̄ortat p̄tinuitate sp̄is. q̄ op̄ter
orationē interrupt̄e p̄ dormio
nis z aliq̄z aliaz necessitati. sed
importat p̄stantiā siue in s̄stētiā
ozōnis sp̄ibz z horis ad h̄ p̄gru
is. Hinc d̄r Bedā sup̄ locū istū.
Dicendū est eū sp̄ ozare z nō de
ficere q̄ canonic⁹ horis rogare n̄
desistit. Pro q̄ facit illud q̄d in
collatioibz patz legit̄ de abbate
Lucio. q̄ iacitantes q̄sdā mona
chos q̄ sine intermissione ozarēt

De dicendis
horis canonicis

horis canonicis

et nullū aliud opus faceret corripuens dicit. Quā māducaſ et bibitis quis pro vobis orat. quo audivito illi obmutuerit. Ille vobis plequeret ſubiur. Ego oſteda vobis qz opans manibz meis ſine inmiſſione oro. Sedeo em inuante deo infundēs mihi paucas palmas et facio creis pleca. et dico Mifere mei deo. et illas plecras vendēs p. xvi. numis duos pono ante oſtium domus. et qz recipit orat p me tpe qz ego māduco vel dormio. atqz ita implet a me qz ſine inmiſſione oro. Iſte p laborioſus nihil aliud ſcabat niſi ſtatū laicalē oſoſuz et manuaſi labori inſudantē. qz vt dicit Doſtic. nō valēs p̄tinuis t̄pibz oronibz vacare laborat manualiter et corpaliter. et de labore ſuo bona tēpalia: poſſeſſiones: oblationes: et multiplices redditus et p̄uentus p̄ſonis ſp̄ualibz p̄ſoluit. hac itaqz intētiōe vt eo deficiētē vlt deficiente a iugi orōne. ſp̄uales deū exorēt vt ſic ſemper orare videat. Qui qz dem ſtatū ſp̄ualis ſp̄ orare dicit: cū horis tā nocte qz die p̄p̄eter diſtinctis: ſeptēz vicibz horas canonicas p̄ſoluit. qz rōne iura canonica dicitū ſeptē horaz canonicaz officū p̄ſum fuituris appellat. vt i. c. i. de cele. miſ. Ex qz pater totū clez in ſacris inſtituti obligari ad horas canonicas ſingul diebz dicēdas. Lūca quoz p̄ſiderationē vt factū me morie cōmendētur qz ſequunt:

ponunt aliq̄ dubia p̄ queſtiūcas las breuiſſimas cū ſolutiōibz carundē. Et p̄mo querit an oēs de rici in ſacris inſtituti tā b̄ficiati qz nō b̄ficiati ad horas canonicas teneant. Et dicendū eſt ſm Joā. an. i. c. de cele. miſ. et in glo. vi. de. p̄ me. de cele. miſ. qz ſic. Idē notat Arch. xci. di. eleuten. vbi ipſe dat huius dicit rōnem dicēs. qz ordini ſacro officū eſt annexū vñ ſubdyacono dicit in ordiatiōe ſua. vide ſi hac rōne fuiti ad eccleſiā tardus modo ſis velox. ſi ſomnolēt modo ſis vigilās. Et ſi dicit. tñ forte nō h̄z b̄ficiū de qz ſeruiat. Rñ deo qz imputet ſibi et ep̄o qz eū ſine titlo ordiavit. Verumtū dicit Arch. xcij. diſt. in. ca. Si quis p̄ſ byter. qz licet qz ſp̄o te ordiā accipiēs ſe huius neceſſitati ſupponit. nō tamē teneat intereſſe eccl̄iaſticis officiis ſicut ille qz eſt ad h̄ deputat ſm Hug. qz etiā credit qz is qz nō eſt aliquid eccl̄ie clericus dicit cogi intereſſe diuinis officiis. et h̄ ſi cōmode p̄ōt intereſſe. Scdō qz r̄. qd ſi clericus b̄ficiat nescit horas legere Rñ deo. nō excuſat. qz dicit ſcire legere. als p̄uaf b̄ficiō. cū tales habere dñt cōp̄etētem ſcientiā. vt dicit in. c. cū i. cūctis. de electiōe. Lōp̄etēs autē ſcīa h̄z Arch. xxvi. di. Illaros. eſt vt ſciat canones p̄niales. p̄ſalteriū. omelias et huiusmodi. xxiij. di. c. qz eps. imo dicit Hug. lxxvij. di. i. ca. Arch. et. i. c. oēs. xxvij. diſt. Nō ſolū requirit

P ij

De dicendis

¶ sacerdos sciat in libro legere p
fecere s; etiā dz cordeten^o p ma
iori parte scire psalteriū. **Terū**
tū dicit Inno. q; licet cleric^o cantās
cū alijs nō oīa itelligit q; canunt
tū nō peccat mortalit^r: dūmodo
cor suū sursum ad deū habeat cul
pā dicēs. Est tū cleric^o si ista cō
munia ignorat q; ad ei^o officium
spectat s; m^o Hostien. de glitate z
etate ordinādoz. cā re zc. **Tertio**
quē qd si aliq; puer maior sep
tēnio ex dispēlatiōe obtinet bñfi
ciū nō curatū: z nescit horas le
gere. **Respondeo** potest cum
eo eps dispēlare ex causa necessa
ria v; vtili. v; aliq; alias oīones
loco horaz dicat. **Rō** m^o sta
nullat de scabinū dñi mei in qua
dam positiōe sua est. q; ex q; dis
pēlat eps i p^o ali. s; in bñficio.
dispēlare p^o z in accessorio. s; offi
cio. **Quarto** querit qd si q; ē in
firm^o. **Rūdeo** s; m^o Inno. de cele.
m^o. c. j. si est tal^o infirmitas q; ipe
dit a dicēdo v; audiēdo horas
excusat infirm^o. nec tenet postea
aliq; dicere. nec p isto penitere
q; necessitas legē nō h; z. de obf
uatiōe ieiunioz. c. siliū. **Sec^o** est
s; m^o Hostie. si ē aliq; infirmitas q;
solū impediret dicere s; nō audi
re. tūc em sacerdos dz aliquem
aliū corā ip^o legentē audire si eū
h; p^o. Uel si est infirmitas leuis
sic vet^o q; rana. in q; etiā sua ne
gociā pcuraret. tūc oēs horas le
gere tenet zc. **Quinto** querit qd de
illo q; amittit librum in via eūdo.

Rūdeo q; si casu h; accidit p^o ex
cusari p illa vice ab hous. s; ni
hilomin^o dicat illa q; scit. puta
oīones vel p^o n^o ne vacet ocio.
Rō hui^o dicit q; re isti nō impu
tat. q; p eū nō stat q; sibi non dz
iputari. ex regl^a iur^o li. vj. **Qd** p
me. **Sexto** querit an cleric^o bñficia
tus in scol^o stās de licēcia epi vel
pegrinās ad curiā excusat ab ho
ris canonic^o dicēdis. **Rūdeo**. l; z
aliq; dicit q; tales excusant si per
alios loco sui i ecdi^o zstitutos
cōpleant. z h; si est cleric^o bñficia
tus i miorib; zstitur^o. pur recū
tat archi. xi. di. eleuteri^o. allegā
do dicitū abbat^o z petri de sam
pra. de cele. m^o. c. i. **Tu** dicas au
dac^o q; tal^o cleric^o siue sit bñficia
tus siue nō dū sit i maiorib; zsti
tur^o siue i miorib; n^o p^o studiū
n^o laborē pegrinatiois ab hor^o ca
nonic^o excusat. nec archieps nec
eps possit sup his dispēlare aut
in aliud cōmutare. nec abbas cū
monacho p^o studiū. ita scribit
Arch. in dicto ca. eleute. z Ray
in summa i tit^o de officijs cleri
coz. c. nunq; d. z sequētib; **Et** his
oib; sumit istud documentū q;
obmittēs horas ex voluntate aut
ex accurata negligentia: peccat
mortal^r. Tenet etiā eas resumē
vel dispēlatiūe i alio gñe satisfā
ctiōis recōpēlare. **Rō**: q; ex tal^o
soluere tenet z nō soluit. necesse
est vt soluat. Uerū si fieret m^o
tudo negligentiaz p^o dispēlati
secū vt alio die sec^o non faciat nā

De dicendis

Ratio: qz semp nō requiritur intē-
tio p acc^o essentielles. Nā pphra
dauid d se dixit. *Cor meū dereli-
quit me.* ps. xxxix. *Sat^o em est q^o
maneat p virtutē. qd fit qn cum
bona intētiōe qz accedit ad orā-
dum: licet in psecutiōe mens ad
alia rapiat.* Semp em vis p me
intētiōis maner: nisi tanta esset
euagatio qz attētiō oīno periret.
*Et tūc nom^o est qd d^r Lyprian^o
li. vi. de orōne dñica. Ut qd au-
diti postulas a deo cū teipm nō
audis. Et Cassianus dicit in col.
Nunquid orat etiā qsqūa flexis
genibz si p diuagationē distra-
hit: Nec i glo. mag^o i cle. Si do-
minū. de reliquijs z veneratiōe
scōz. Ex qz p3 qz hic solū negligē-
tiā accurata z crassa dānat: fm
Inno. in. c. dolētes Decimo que-
ritur. qd de illo q non interfuit
principio hore alicui^o. vt qz neg-
lexit sz nō maliciose. qz forte pul-
sum tā cito nō audiuit vt sic in-
duat. Nunqd ille dz pncipiū re-
petere. Rñdeo qz nō opz a capi-
te icape nisi magnā partē obmit-
teret. qz tūc deberet repetēdo ad-
implere. fm Inno. Et sil^r dico d
fine hore si aliqz ex necitate exit
choz. tūc em residuū supplet p
alios. qz oēs sunt vnū corpus in
dño. de pstitutiōibz. Lum oēs.
Undecio querit. an si obmissus
vl neglect^o est vn^o psalm^o debe-
at fieri repetitio i choro. Rñdeo
fm Inno. qz nō est tāra obmissio
psalmi vn^o. qz deberet repeti. si*

scandalū in ppl^o immieret. Un^o
meli^o est obmittere z nō repetere
ppter scādalu pplⁱ. qz mento di-
cerēt. *Eccc clerici nri aut suffusi
sunt aut ignari nesciētes qd cā-
tandū sit.* Ex qz dicto arguēdi sūt
illi cauillatores nō cātores chori
qui ppter vnū accentū aut tonū
uariatū vel erratū faciūt silētiū.
quod tamē sepe ptingit z male.
z itēz reinapiūt. qui pon^o dice-
di sunt diuinorū turbatores qz
cātores. Verū tamē vbi hec sine
scādalo fierēt. vt si ppl^s deesset:
meli^o sit repetitio psalmi qz ob-
missio: fm Jo. an. in. c. dolētes.
Duodecimo querit an degrada-
tus ab ordine suspēsus. z excōi-
catus: z qlibet criminiosus teneat
ad horas canonicas. Rñdeo qz
sic qz diū tolerat ab ecclia. patet
qz nō dz esse melioris pditionis
malus qz bon^o. Si ḡ bon^o obli-
gatur multo magis mal^o. Un^o l^o
cet isti amiserūt honores: non tñ
onus. als ex maliciā cōmodū re-
portāt tales. tñ in horis non de-
bent dicere. dñs vobiscum zc.
Tredecimo querit vtrū quis ha-
bens plura bñficia in pl^o ecclē
sijs debet plures dicere horas.
Rñdeo non: sed solū simplices
Nec obstat illud Gregorij. Lū
crescūt dona: rōnes etiā crescūt
donorum. Illud em fit ppter
ipossibilitatez facti ad qd nemo
obligat. videat tñ tales qz diuites
sūt. qz tales occupāt z sbrabūt
alijs pauperibz necessaria: vt in

horis canonicis

72

alij bonis opibus recopēsent. Et dicitur dicere illius ecclie horas: in q̄ maiorē h̄z gradū dignitat̄ v̄l officii. vt si es decanus i vna r̄ i alia canonic⁹: dicas illi⁹ ecclie horas vbi habes decanatu. vñ qz laudes dat vt vn⁹ hō. id sim/ plas nō duplas horas tenet dicere. Si ecclie diuersē s̄ eiusdez dignitatis: v̄l eq̄lia b̄nificia h̄z i diuersis. tū c̄i ē ab vtraqz ecclia absens: eligat qd officiu voluerit. Si tñ h̄z eccliam prochialem i vna diocesi: r̄ i alia p̄bendam. dicat horas s̄m ecclie prochialem cōsuetudinē r̄c. p̄ q̄ facit illd Ambrōsij. Ad quacuqz eccliam deueneris: eiusde mōrē serua. xij. di. illā. Ex q̄ inferit s̄m r̄ vilhelmum laudinen. in. ca. dignemini. de cele. mis. in. de. q̄ aduene comedentes carnes v̄l alia q̄tra feria vel sabbato diei loco vbi nō ē psuetudo peccarēt: licz in p̄ua sua comedat de psuetudie. Rō: q̄a debet se p̄formare his cū q̄b̄ p̄uersat. xij. di. c. i. r̄ de statu reglarū. c. ij. Quartodecimo q̄rit. vtrū monachus eius p̄latus ecclie secularis reget eā i horis s̄m psuetudinē illius ecclie v̄l h̄z officium monachale. R̄r s̄m Joā. an. in. de. de. cele. mis. in. s̄. licite. q̄ nō reget s̄m monachale officiu: s̄ s̄m clericale. h̄ d̄r placere Jo. xvi. q. i. c. ij. Soffre. de statu mona. i. s̄. ma. c. s̄. nūq̄d. r̄ Posti. i. summa eiusde. c. ij. Quintodecimo q̄rit: q̄ sit p̄ptens hora pro q̄libet hora canonica regularit̄ dicenda. R̄r deo q̄ septē s̄t hore canonicē: scz matutinū: prima: tertia: sexta: nona: vesp̄e r̄ p̄pletoriū. vt i. c. i. de cele. mis. r̄c. di. p̄s byf. Et s̄ iste hore institute i memoriā passionis xpi. Nā matutinū fecit detentionē xpi q̄ fuit post cenā in media nocte. Tñ tali hora debz q̄libet dicere matutinū: vt ei p̄ueniat illud. Media nocte surgebā ad p̄fitenduz tibi. Thō. m̄ d̄r q̄ suffic̄ matutinū dicere post tres pres noctis: id ē an̄ aurora: r̄ hoc hodie approbat̄ q̄si p̄ omēs doctores. qd tñ p̄ multos ē: q̄ psu- pra nocte i potatōe gula r̄ ebrietate nō nisi clara die dicūt matutinū. q̄s arguit illud p̄pheticum. Ubi eras cū me laudarēt astra matutina. Contra q̄s ē decret. de cele. mis. dolētes. vbi d̄r q̄ tales circa comestōes supfluas r̄ p̄bulatōnes illicitas. vt de alijs ta- ceā fere medietatē noctis experdūt: r̄ somno residuū relinquentes vix ad diurnū p̄centū anī- mū excitāt transcurrētes vndiqz p̄tinua syncopa matutinū. Prima h̄o canit̄ i auroza orto sole: i memoriā resurrectionis xpi: q̄ tūc dicit̄ surrexisse q̄tū ad noticiam mulierū: q̄ orto sole venerūt ad monumentū. Prima etiā hora visus ē in litore post resurrectionē. Prima hora cōdunt p̄curator vinee oparios. Mathe. xx. Et si ḡt laudem hominis quā deo in puericia impendit. Tertia ca-

p v

De dicendis

nū in memoriā sue crucifixionis
q̄a tūc est ore blasphemantiū ⁊
accusantium iudeoz crucifixus.
Tūc etiā spūm sc̄m misit aplis
Et fecit laudē hoīs in adolescē
tia. Sexta canitur in memoriale
corp̄alis passionis. tūc enī tene
bre face s̄ a sexta hora vsq; ad
nonā. Eadez hora discubuit cū
discipul̄ in ascēsiōne. Et signat
laudē hoīs in iuuetute. Nona
canit̄. q̄a tūc x̄ps emisit sp̄m. ⁊ la
tus eius fuit p̄foratū. Un̄ p̄su
rerūt sacra. s. sanguis i redēptio
nē. ⁊ aq̄ in ablutionē. Et signat
laudē hoīs i virilitate. Vesp̄e di
cunt i memoriā depositiōis x̄pi
de cruce. Et fecit laudē hoīs in
senectute. Cōpletoriū aut̄ canit̄
in memoriā sepulture x̄pi. ⁊ ligē
laudē hoīs i decrepita. Un̄ ver
sus In matutino dānat t̄pe x̄ps
Qū surrexit p̄mā canit̄ ordo si
delis. Tercia cū canit̄ tūc est cru
ciamina passus. Tenebre s̄ se
ra p̄ mūdi dimata face. Emis
sus nona diuin⁹ spūs hora. Ve
sp̄e claudunt̄ x̄pi mēbra sepul
cro. Hysto bissena custodia po
nit̄ hora. Quāuis aut̄ hoīs cō
perentib; et distinctib; hore cano
nice in ecclesijs cathedralib; vl̄
collegiarijs reglarit̄ s̄ cōplēde.
p̄r tū i hore canonicis dicēdis ex
cā rōnabili. vt q; pleban⁹ hz vi
sitare infirmos ⁊ eos p̄curare sa
cramētis vl̄ hz au dire p̄fessiōes
⁊ cū h̄ asp̄icere licitos labores cor
porales. oēs horas inclusiue di

cere etiā ante diē. Silt̄ q̄ hz p̄di
care vel aliqd̄ legere in facultate
vt il̄ scolarib; p̄r etiā sil̄ an̄ diem
oēs p̄plere. Qui s̄o h̄ facit cā la
sciue. vt. s. expedit̄ hore an̄ diē
in die liber⁹ vacet ocio ⁊ vanita
tib; sed i nō p̄r h̄ facere sine p̄cō
fm̄ Tho. in q̄dā qd̄ libero. Silt̄
etiā aliq̄ q̄ ante mediu m noctis
oēs horas euadūt Et hi silt̄ pec
cant cū adhuc nō s̄ digesti. vt le
gūt in v̄ital̄ patrū. q; q̄dam pater
qn̄ orabar valde mane angelus
sibi portabat vvas nō maturas
tas. qn̄ s̄o nimis tarde. tūc por
tabat putridas. qn̄ s̄o cōpetēti
t̄pe. tūc portabat maturas ⁊ va
lētēs. S; q̄re in q̄dragesima di
cunt vesp̄e an̄ prandiu ferialib;
dieb; cū missa. Rūdeo fm̄ Ar
chi. d̄ p̄se. di. i. Solet em̄ ieiunū
um q̄dragesime mag; celebrari
ad imitaciōez x̄pi. Et q̄a x̄ps ieiū
nauit. xl. dieb; ⁊ xl. noctib; nihil
comedēs deberem⁹ nos toto il
lo t̄pe ieiunare nlla die vl̄ hora
comedēs sicut ip̄e nō comedit
Et q̄a hoc facere nō possumus
p̄p̄ defectū nature. saltem toto
die ieiunādo volum⁹ eū imitari.
⁊ q̄a instāte ⁊ v̄gēte famis ne
cessitate. nō possum⁹ expectare
vt finiat̄ dies. expectam⁹ saltem
q; hore diurnales finiantur. hore
scz que in die sunt celebrande.
quarū vltima est officiu vesp̄er
tinuz. Cōpletoriū em̄ qd̄ sequit̄
licet depuret̄ hunc diē quasi cō
plens ipsam. nō tū decantāt in

horis canonicis

73

hac die. s; post finē ipsius in pnci-
pio sequētis diei. q; s; m cōputa-
nonē canonicā a vesperino tēpo-
re incipit sequēs dies. Ar. lxxv. di.
qd ad p̄rib; . Et ideo statutū est
q; in q̄dragesima vespe post mis-
sam nonalē statim celebrant sine
intervallo. qd nō fit in alijs tein-
nijs. q; nō cū tāta districtiōe ser-
uant. hec archi. ¶ De modo di-
cendi horas canonicas.

De Insequē

De Insequē
horas c
canonicas
ter querit de modo
dicēdi horas canoni-
cas. Est autē mod⁹ dicēdi horas
s; m modū r formā r dispositio-
nem ecclie cathedralis si in ea ha-
beat sp̄cial rubrica. alioq; recur-
rit ad metropolitanā ecclia. cni⁹
rubrica ab oib; ē seruāda. vr d; r
in cālio toletano. xij. di. de his.
q; deficiēte recurrit ad roman ec-
clesie cōsuetudinē. Hoc est cōtra
multos romiperas q; in patrijs
nris volūt dicere horas canoni-
cas s; m modū romāe curie: cū tñ
habeāt sp̄cialē modū r formā r
rubricā in eoz cathedralib; aut
metropolitanis ecclsijs. Et hi in-
cidūt in penā dicti cālij. s. suspē-
sionis a cōmuniōe p sex menses
Nā licz ecclia romana sequēda
est in sacris. nō tñ in dūm̄is offi-
cijs. vr notat Jo. an. de cel. mis. c.
j. Monachi autē orabūt s; m ru-
bricā sui ordi; . vr ibidē d; r Item
q; n̄. vbi hore canonicę sunt dicē-
de. Rñdeo i cathedralib; ecclie

sijs dicēde sunt. imo etiā i paro-
chialib; ecclsijs si fieri pōt p̄grue
iuxta illud. In ecclsijs bñdicite
deo dño. Teruntñ q; curati in
parochialibus debent occupa-
ri confessionibus r procuratio-
ne sacramentorū tā circa sanos
q; infirmos. ideo sufficit eis ora-
re p̄uate in ecclsijs vl in domib;
dū tñ in loco honesto sit r q̄ero
nō sicut qdā discoli p̄sueuerunt
horas dicēdo pellere scrophas
vel vaccas ad pascua: r in pelle-
do rūpe s; ba horaz p clamores
r p̄ mutatiōes scrophaz vl vac-
caz. Quidā etiā i lecto iacentes
apodiati. r qd d̄eren⁹ est dicere
iacētes supini in dorso postro li-
bro viatico sup̄ pect⁹ murmurāt
horas. Alij s; o de domo in do-
mū discurretes p villā vl opidū
clament in plateis sono: o se vr
more phariseoz orare videātur
Alij s; o añ fores ecclie stātes aut
i cemiterijs circūcūtes salutātes
psonas ad ecclias d̄scēdētes vñ
fit aliqñ vr dicat. dñs vobiscū. r
rñdeat bonum mane dñi grōsa
qui pon⁹ errare q; orare dicēdi
sunt. Nam hore cū magna reue-
rētia r etiā attēntione dicēde sunt.
Que autē reuerētia est in talib;
locis cum tantis strepitibus De-
quib; dicit Jsid. de sum. bono.
Quid prodest strepitus labioz
vbi cor ē inerti. Sicut em̄ vox
ne mod' atōe fit vox porcoz. sic
oio sine deuotiōe ē vox bou. Et
qd d̄eren⁹ ē. nōnulli in illa for-

De dicendis

didā z abhorrēda z abominā/
da opa vbi etiā cū caneloq̄ verē
tur cū deo in oīdo loquunt̄. **L**er
te mētio: si nō audiui quēdam
p̄sbyterz voce alra vespas dicere
b. h̄gi. sedēdo in cloaca z purgā/
do aluū. Qd̄ nephās q̄ntū pu/
doris hēat z culpe attēdere pōt
vnusq̄sq; sensatus Ideo corriga/
tur tā inepta corruptela ne de?
vñ placari debuit acri? puocet.
Verūtm̄ qd̄ dictū est de attētiōe
interpretationē recipit mitiore. **Q**
d̄r **T**ho. scd̄ a scd̄e. q. i. q. l. z i oīo/
nibz puat̄ debeat eē magna de/
uotio z attētiō orātis. qñ em̄ sen/
tit abesse deuotio dimittēda est.
Non tm̄ sic est in horis canonicis
in quibz nō requiritur deuotio ex
necessitate debiti vñ p̄cepti eccle/
siasticis: s; ex p̄silio. vñ siue sit deo/
uot? siue nō: nihilomin? sūt ho/
re dicēde a p̄sbyterz. alioq̄n expe/
ctādo deuotionez q̄ nō est i prā/
te nra raro oram?. **I**ntērio m̄ oī/
no requirit̄ vñ actual? vel habitual?
vt vicz itēdat deū orare p̄ salute
ppa z alioz. **E**t p̄ h̄ ptz etiā q̄ sa/
cerdos orās i pctō mortali. quā/
uis frustra deuotiōe z grā dei.
tm̄ ipe horas dicere tenet. q̄ lz nō
exaudit̄ p̄ se. tm̄ exq̄ orat̄ in p̄sona
toti? ecclesie p̄ alijs exaudit̄. **U**n̄
in h̄ casu p̄parat̄ faci accēse q̄ se/
ip̄am cōsumit z alijs lucet. z ca/
putrescit. z cineri seu luxuio qd̄
alios mūdāt z in se sordidatur
Pro isto igit̄ facit qd̄ scripsit in

de. **J**o. an. **S**i dñm. i glo. maḡ.
vbi q̄rit: an orōnes maloz p̄sint
hīs p̄ q̄bz orant. **E**t d̄r q̄ sic. nisi
sciēter malū eligerēt **A**d h̄ etiā fa/
cit qd̄ scribit **A**rch. iij. q. vij. i gra/
uiozibz fac̄ etiā ad h̄ exp̄sse glo.
xlj. di. c. j. vbi d̄r. q̄ si ex certa sciē/
tia mal? eligat̄ a pplō. z sit p̄for/
mis eoz moribz: nocet subditis.
als sp̄ūscrūs eq̄ p̄ malū sicut p̄
bonū opat̄ remissionē pctōz. vt
j. q. j. **S**i fuerit. **A**rg. ad h̄. vj. q.
j. ex merito. vij. q. j. audacter. vñ
illud dictū **B**re. i. pastorali q̄ d̄r.
Lū is q̄ displicet ad incedendū
mittit̄: iran anim? ad deteriora
puocat. xlj. di. c. j. sic itelligem̄
Arch. ad deteriora puocat. s. cō/
tra eū q̄ mittit̄. non p̄ eū q̄ mittit̄.
nisi sciēter mittat̄ indign?. **E**t sic
h̄ videt̄ intelligere **H**uḡ Laurē.
z **J**oh̄es. maxie qñ sciēter ordiat̄
indign?. aut p̄ntat̄ ad ordies vñ
bñficiū. **H**is ei modis alijs mit/
tit̄ ad intercedendū p̄ populo.
Ite querit̄. an hore canonicē le/
gende sunt alta voce vt ab alijs
audiant̄. vñ poti? submissa vt a
solo deo audiātur? **R**ūdeo fm̄
Jo. an. i dicta glo. maḡ. q̄ licz d̄s
agnoscat cordis deuotionē. non
tm̄ frustra vor adūgit̄. vñ dicūt
theologi q̄ oīo que fit per mini/
stros ecclesie. i. p̄sbyteros. q̄lis
est in horis canonicis. adeo fit vo/
caliter z expresse. qz talis orat̄ in
persona totius ecclesie ac populi.
vnde vt populo innotescat q̄ p̄
eo orat̄ sacerdos: merito fit exp̄sse

horis canonicis

74

et vocalis orō: tñ nō est sic d illa que puare fit p alio. De necessitate adiūgiti vor pme ad exci tandū interiorē deuotōez. s̄bis em̄ et signis nosmetipos interi⁹ excitamus ad sc̄m desiderium augendū: vt dr̄ br̄s Augu. ad Probā: que fuit vxor adarsi p/ cōsulis. vt dr̄ Isid. li. v. viroz il/ lustrū. Secō ad redditiōez te/ b̄ri: vt. s̄. seruāt deo orās s̄m se/ rotū in corde et corpe. de p̄se. di. v. Nunqd. Tertio ex qdā redū dantia ab aīa in corpus ex vehe mēti affectiōe. Un̄ p̄s. xv. Zeta/ tū est cor meū et exultauit lingua mea etc. Et tūc q̄nt: an accoliti re nent dicere septē psalmos. Respōdet s̄z Paulū aluoz rarispa nent. ep̄m i tractatu suo de here/ si q̄ sic. Lūi⁹ rō p̄cipue int̄ cete/ ras ē. q̄a exq̄ dicunt clerici a cle/ ros qd est fors. q̄a in sortem et in partē dñi sē vocari. rōnabile vi/ det vt dicāt aliqd rōne sui offi/ cij. Hoc tñ depēdet ad p̄suetu/ dinē an singulis dieb; an tm̄ fe/ stiuis dicere debeāt. Est tñ p̄so/ nū rōnū: q̄ nō student in scolis aut studijs: vt singulis diebus orent septē psalmos. iuxta illud Ambrosij: qz sp̄ pecco debeo sp̄ h̄re medicinā. d̄ p̄se. di. ij. in fine. Itē querit: an sacerdos tenetur ad horas br̄e s̄ginis marie. Rū/ deo s̄z eundē vbi sup̄: q̄ sic. licet nō d̄ iure: tñ de optima p̄suetu/ dine q̄ iam p̄ lege putanda est: vt dicāt Augusti. ad consulariū

p̄resbyter. xij. di. in his reb; . vñ in h̄ casu nō valet illoz excusatio q̄ dicūt. q̄ hore br̄e s̄ginis nō p/ capiunt p̄ aliqz p̄stitutionē autē/ ticā eccl̄ie vniuersal. nec p̄ sacraz scripturā. ergo sunt in b̄nplacito Quib; r̄ndendū ē q̄ multa fiūt in eccl̄ia dei q̄ nō sunt de institu tiōe eccl̄ie vt p̄cepto scripture: s̄z ex solo p̄suetudis vsu antiq̄. q̄ p̄termitti nullo modo debēt sine piculo salutis. vt signario crucis q̄ fideles signant. s̄ba plura orōis sup̄ panē et sup̄ calicez. b̄ndictio fontis. trina vncio olei illoz q̄s baptizam⁹. q̄ oīa vt dr̄ Aug⁹. xi. di. eccl̄iasticaz. obfuitata sunt re/ uerenter a patrib; magis silen/ tio. q̄ publicata scripto. vt dicāt Paulus de leazaris. Stepha nus puincialis gēn⁹. in de. ḡui de cele. mis. q̄ vbi ē p̄suetudo q̄ p̄lati et maiores eccl̄iaz dicūt ho/ ras br̄e s̄ginis: obmittentes eas peccāt mortalr. nisi subsit causa rōnabil̄. An aut̄ iste hore debēt dici in festis br̄e s̄ginis. exq̄ tunc totū officiū est de br̄a s̄gie. Di/ cendū est q̄ ibi recurēdū est ad p̄suetudinem cathedralis eccl̄ie. Nā in quibusdā eccl̄ijs dicun/ tur nō obstāte officio solēnitatis in quibusdā nō. Et sic stat p̄sue/ tudini eccl̄ie cathedralis. q̄ est mater omnū inferior. a q̄ non li/ cet discedere. xij. di. non licet. Item querit. an oēs sacerdotes tenentur ad vigiliās mortuorū. Respōdeo s̄m et v̄lhelmū q̄ cu

De dicendis

ratitētur ad vigilias mortuo
rum ordiarias iuxta psuetudiez
eccleie cathedral. vbi est psuetu/
do q̄ maiores plati dicant vigili
as singul' dieb; q̄ dragesime i ad
uentu z i vigilijs ap̄loz. debēt
etiā ipsi curati dicere vbiunq;
sint siue circa ecclias pprias siue
in studijs. Verūm ad extraordi
narias nō tenētur fm̄ ipm cura/
ti in studijs existētes aut alij bñ
ficiati. Extraordinarie vocant q̄
dicunt sp̄ealr p̄ aia cuiu s̄uber d̄
functi. ad q̄s dicēdas solum illi
astringunt qui circa ecclias sunt
p̄ntes. s̄ilr q̄ in illis sunt in anni
uersarijs defunctor. Un̄ vltē
rius q̄nt an aliqs dicēdo horas
de sc̄tis vel de martyrib; q̄n̄ di
cēde essent de sc̄na peccet mor/
talit'. Rñdeo licet fm̄ xvij. non re
fert p̄ q̄s psalmos laudet d̄s. tñ
determinatio eccleie maioris est se
quēda. Nā s̄z psuetudinē eccleie
maioris iustū est vt vnusq; in
sumat regl̄as magisterij vn̄ ho/
noris ps̄erationē accepit. xij. di.
de his. Et b̄tus Bern. d̄r. Sp̄i
ritus sc̄tus illas horas gratas n̄
recipit q̄ qm̄ aliud q̄ debes neg
lecto eo q̄d debes obrules. Un̄
istud vicū repbat̄ exp̄sse. d̄ ps̄ec.
di. v. in die. vbi d̄r Grego. septi/
mus. q̄ illi q̄ in dieb; q̄tridianis
tres tantū modo lectōes legūt. nō
ex regl̄a sc̄toꝝ patrū sed ex fasti
dio z negligentia pbant̄ h̄ facere.
hecibi. Itē querit̄ de ill' q̄ dicūt
nouas hystorias nō appbatas

p̄ ep̄m. Rñdeo q̄ peccāt mortu/
lit̄ fm̄ Bern. sup̄ Lanti. smone.
xxvi. vbi d̄r. q̄ q̄d sine volūta/
te superior' sit vane gl̄ie deputabi
tur nō mercedi. Eps tñ p̄t iduce
re psuetudinē nouā i ecclia sua
q̄ ad officia celebrāda. xij. di. no
uit. z d̄ ps̄e. di. iij. ca. et exp̄sse i gl̄.
xci. di. eleuten'. sup̄ ver. vigilijs.
q̄d sic intelligit̄ s̄z Arch. vbi d̄ q̄
ep̄i in his q̄ circa solēnitatē eccleie
tñ ps̄istūt. q̄ psuetudie nō p̄cep
to maior' sunt introducta mutare
p̄nt z statuere. vt d̄r Jaco. d̄ alb.
Statutū tñ ab ep̄is vl' sc̄tis p̄ri
bus nō p̄nt imutare. Decibidē.
Item querit̄ quid de illis q̄ ob/
mittūt dicere suffragia sanctor.
Respondēdo q̄ peccant si hoc fa
ciunt cōtra psuetudinē eccleie ca
thedralis. vt supra dictū est. fm̄
dñm paulū alioꝝ. qz p̄tēprozes
laudabil' psuetudis sicut z leḡs
puniuntur. di. xi. In his. Et hoc
si faciūt ex negligentia affectata
qz nō curant. vel vt citius p̄cur/
rāt horas z vacēt p̄onib; vl' ocio
zē. Sed q̄d de illo q̄ p̄t orauit
cōpletoriumq; vesp̄eras zē. vt z
teneatur redicere vero modo.
Rñdeo fm̄ dñm paulū vbi su
pra: q̄ non tenetur. sed caute im
plebit vesp̄as quas incaute ob/
misit et penitebit de negligentia
Item queritur an dicere pa
ter noster ante horas et post sic
p̄ceptū. Rñdeo q̄ hoc post ho
ras exp̄sse p̄cipit in p̄alio gerū
denū. de cōse. di. v. ca. id semper.

nota optie

horis canonicis

vbi sic dicitur. Illud sp placuit obseruari: vt oibz dieb⁹ post matutinas et vespas oro dñica a sacerdote pferat. Ante ho horas dicere pr nr: nō appareat eē pceptū scriptū: apparet tñ licitū: dignū et iustū. Nā p̄us iuocad⁹ ē oim rez p̄: q̄ p̄termissio nullū rite bonū fundat exordiu: vt dicit Boen⁹ i d̄ sola. phic. li. ij. Rationabile autē ē vt p̄us oro illa pcedat quā auctor salutis dictauit et instituit: q̄ ille q̄s sc̄i p̄es postea dictauerit. Itē expedit p̄us petere ea q̄ s̄t mag⁹ necessaria et vtilia ad salutē: q̄ s̄t min⁹ necessaria. Mag⁹ ar̄ necaria sūt q̄ ponūt i dñica orōe et vtiliora: q̄ q̄ ponūt i alijs: cū ibi sūma ratio salutis et p̄fectōis p̄sistat. Petim⁹ em̄ ibi sacrificari nomē dei i nob et aduenire regnū celoz. q̄d p̄mo eē q̄rendū saluator docuit vt habet Mat. vi. Itē siluū est vt illa oro p̄mittatur q̄ disponit hoies et aptū reddit hūiliādo ad effectū orōnis p̄sequendū. h̄mōi autē ē oro dñica: in q̄ perimus dimitti nob debita nra: et a malo liberari: q̄bz nondū expedit orōnis effect⁹ frustrare: nisi enī nobis p̄us debita dimitterent: et a malo culpe liberarem⁹: cū d̄ Jo. ix. De p̄ctōres nō exaudit. et p̄s. P̄ctōi dixit d̄: q̄re tu enarras iusticias meas: et assumis testamētū meū p̄ os tuū. adiu ḡit etiā Aue maria i p̄ncipio horaz: q̄a

dignū ē vt illā salutem⁹ in p̄ncipio nri opis p̄ quā sal⁹ nra exordiu sūpsit. Dicenī Ber. qz d̄ n̄i h̄il nos vult h̄re salutē q̄d p̄ manus marie nō trāfirer. Aliq̄ ho incipiūt horas p̄ illū p̄ficulum: Sc̄i sp̄us assit nob gr̄a. s̄z non est vis. Ego incipio p̄ aue maria ista rōne: qz nec gr̄az sp̄us sc̄i me posse obrinere puro: sine marie suffragio. ideoqz ad eā p̄mo recuro: quia impetrare nisi p̄ eam melius non dubito.

Cautele in dicendis horis canonicis seruāde.

Equuntur

Cautele circa horas canonicas obseruāde. Et p̄mo sepe impedimēta q̄bz frustrat effect⁹ orōnū. de q̄bz h̄i de men. graui. d̄ cele. m̄l. Caueat q̄ q̄libet ne legat trāscurredo siue sincopādo: sic aliq̄ faciūt dicentes. Dixit d̄ns a dextris meis: aut c̄nea aut p̄phana colloq̄a iter m̄sc̄edo: q̄a d̄t fr̄acile⁹ verteley. Friuola q̄ p̄fert dū sacra p̄sbye offert. Lectio sacra dei nō d̄putat ei. Tarde ad hoz veniedo: ante finē officij sine cā exundo: aues in hoz portādo. seu venaticos canes: sine tōsura vel veste cōpetēti horis interessendo. Et hoc ē cāpanatores: crispatos: comatos: manicatos: m̄strates: celebrātibz p̄sbyteris q̄ ḡuit peccant. vt p̄z vbi supra. Sc̄do caueat horas canonicas catans

Cautele circa horas canonicas obseruāde

De dicendis

in lascivos et dissolutos cantus
sibi personet, sicut quidam theatrales:
id est secularium chororum cantilenas
proficis modulationibus spiritualium
personarum discantant. Contra
quos est apostolus ad Ephesum v. dicens.
Cantantes et psallentes in cordibus ve-
stris domino, ubi dicit Hieronymus et pontifex
XII. di. c. Cantantes. ubi dicit. Au-
diat hec adolescentuli, audiatur hi
quibus in ecclesia est psallendi officium:
deus non voce sed corde cantandus:
nec in tragediarum modum guttur
et fauces medicamine linitur de sur-
sum: ut in ecclesia theatrales moduli au-
diatur et cantica. Et Gregorius dicit huius-
modi dicens. XII. di. c. i. scilicet. ubi dicit.
Plerumque fit ut in sacro ministerio
dum blanda vox querit pergrua vita
negligat. Et cantor minister deum
mouebit stimulet: cum populum voci-
bus dilectat. Hoc etiam prohibet de
cele. mis. i. de. j. ubi a cantilenis pro-
hibet abstinere, per quod facit. XVII. di.
stin. per byrez. de ple. di. v. non oportet.
et. et. XVII. di. c. ij. hodie pulsum
est huiusmodi optine per Iohannem. XII. in exuagantia
tunc incipit. Dicta sanctorum patrum
decreuit autoritas: in qua reprobat
cantum cantilenarum in triplicibus et mute-
tis vulgaribus infra solennia missa-
rum et horarum canonicarum. Et precipit
tales suspensi ab officio per octo di-
es. Permittit tamen diebus celebribus
et festiuis in missa et in diuinis offi-
ciis aliquis fieri psaltes. vicia con-
sonantias: que melodia faciunt infra
octauam quare et quare et huiusmodi super
ecclesiasticum officium et cantum

simplicitate tamen quod ipsius integritas
illibata permaneat. Necibi. Ter-
tio caueat ne incongrue serba tam
in horis quam in alijs diuinis offi-
cijs: siue cantando: siue dicendo
submisit proferat. hoc enim multum
scandalizat audientes. Et huiusmodi om-
nibus clericis generaliter sit cauendum:
tamen ab ipsis canonicis et prelatibus co-
destiarum cathedralium maxime est vi-
tandum. Tales arguit Cassianus super
illud psalmi. XLVI. Psallite sapienter
dicens. Nemo sapienter facit quod non
intelligit. Signum autem non intelli-
gentie est incongruitas. Unde cre-
dit Stephanus scribens super Cle-
ne in agro. de statu monachorum.
quod ignorantia grammatice que maxime
in incongruitate consistit repellit
quem a canonicatu ecclesie cathedra-
lis. Ar. XII. di. q. ij. et dicitur et
quod. c. si. de psalms. et affi. ca. i. et de
rescriptis. c. statutu. li. vi. et. ca. i. et. c.
si. si corpe. lib. vi. ubi probat hoc per
arg. Quarto caueat clericus orans
ne in horis resumat unum et idem
serbum pluries. quia dicitur Ecclesi. viij.
Ne iteres serbum in oratione tua. Co-
tra quod faciunt quidam dicentes. pat-
ri noster noster quies series aut septies
Et non dico septies tamen: sed etiam
septuagies septies: que iterantia
precedit ex inadvertentia. ex indevotio-
ne ac mentis distractione. quod dum
alia cogitant: in uno serbo lingua tamen
diu figurat donec cogitantes per-
transibunt. et huiusmodi potest irritare deum quod
orant. Nam dicit Seneca. Perturbat
mentem auditoris: quod sepe dicitur.

una et eadē voce. imo quodam modo de^o in h^{is} blasphemat dū p hoc videt semel dictū nō audire v^l intelligere nisi sepi⁹ ei resumat. cū tñ dicat. Scit em̄ p^r vester celestis quibus idigeris. Mar. vj. Videar q̄libet tā clericus q̄ laicus vt in orōne stet v^l sedeat quier⁹. aut flectat deuot⁹. man⁹ lenādo: pectus rūdēdo: suspirando: et sursum inspiciēdo. Isti em̄ sunt modi orādū in scriptur^{is} sanctis appbati. Nā d^r in ps. Stantes erāt pedes n^ri. Et Mar. xi. Lū stabit⁹ ad orādū dimittere rē Sic martha stetit et ait ad xpm. Dñe nō ē tibi cure rē. Lu. x. Sic leprosus genuflectit et ipetrauit curationē Mar. j. Idropic⁹ stās an̄ xpm obrinuit sanitatē Luce. xij. De sedendo. Mar. xvi. d^r. vbi xps dixit apl^{is}. sedete h^{ic}. et sequit⁹. et orate ne intretis in tēptationē Idē Mar. xij. De q̄ere d^r. Mar. vi. Lū orauer⁹ intra in cubiculū tuum: et clauso ostio ora. Cubiculū autē est loc⁹ q̄eris et locus pacis. De flexura dicit de leproso. p̄cides adorauit Luce. v. qd vniq⁹ flectere est necessariū. sicut paul⁹ de se d^r. flecto genua mea ad deū p vob. Eph. iij. Et idē de scō stephano q̄ posuit genibus orabat Act. vij. De eleuatione manūū habet Ero. xvij. vbi moyses eleuatis manib⁹ orauit. Et David. Eleuatio manuum meaz sacrificiū vesperinū. ps. cxl. De rōtione pectoris habet Luc.

xvij. vbi publican⁹ p̄cūtes pectus orabat. De suspiratiōe Jo. xi. vbi xps infremuit spū et turbauit seipsum volēs lazaz suscitare. De sursum inspiciēdo d^r. Joh. xi. vbi xpus suspiciēs in celū dixit. P^r grās tibi ago qm̄ exaudisti me.

I quis ec

clesiā non audierit sit tibi sicut ethnicus et publican⁹. Mar. xvij. et xxij. q. i. oib⁹. Qm̄ vt ait doctor: subtil⁹ i. iij. sen. di. ix. q. i. ar. v. In ecclesia est duplex for. vnū secretissimū: in q̄ idē est accusator et reus. et ad istud p̄tinent clauis ecclesie. Aliud est forū publicū. in q̄ h^{ic} ecclia auctoritate corrigendi publica debita. Et talis auctoritas cognoscēdi in causa et sententiādi publice q̄dāmodo p̄tinet ad clauis. Prima d^r clauis ordinis. Secūda clauis iurisdictionis ad quā quidē clauē iurisdictionis pertinere videt dictū n^ri saluatoris supra p̄missum. si q̄s eccliam nō audierit sit tibi sicut ethnic⁹. i. ex cōmunicat⁹ et gētil⁹. et publican⁹ scz vt public⁹ p̄ctor vitet. Per ecclesiā ar̄ intelligit⁹ plat⁹ ecclesie. vt exponit Beda et Hylari⁹. cui⁹. s. plati lara est snia. sicut statim ibi dē d^r saluator. Amē dico vobis qd cūq⁹ ligaueritis sup terrā erit ligatū et in cel. sm̄ Hylariū talis sentētia iudicio diuino appbat. Lōfo: mirer autē istā iurisdictionē

D